

Asia: VN/1489/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaista kasvuyrittäjää ja yrittäjää koskevan sääntelyn uudistamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne yrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

Esityksen mukaan yrittäjän ensimmäisen oleskeluluvan edellytyksenä ei enää jatkossa olisi etukäteen haettu Y-tunnus niissä tapauksissa, kun yritystoiminta ei ole vielä käynnis-tynyt Suomessa. Nykylainsäädännön mukaan yritys pitää rekisteröidä ennen oleskelulu-van myöntämistä ja rekisteröintiä haetaan myös sellaisille yrityksille, joiden toiminta ei koskaan käynnisty Suomessa. Esityksen mukaan Y-tunnusta haettaisi jatkossa vasta oleskeluluvan saamisen ja Suomeen muuton jälkeen. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan nyt esitetyllä muutoksella parannettaisi viranomaisrekistereiden ajantasaisuutta, kun rekistereihin ei päätyisi sellaisia yrityksiä, joilla ei tosiasiallisesti ole yritystoimintaa Suomessa.

Poliisihallitus kannattaa esitettyä muutosta, joka pyrkii välttämään yritysten tarpeettomat rekisteröinnit ennen oleskeluluvan myöntämistä. Esitetyn muutoksen myötä Maahanmuut-tovirasto voisi arvioida oleskeluluvan yleiset edellytykset jo ennen yritystoiminnan arviointia, jolloin välttyttäisi tilanteilta, joissa yritystoiminnan arvioon ryhdyttäisi, vaikka oleskeluluvan myöntämiselle ei muuten olisi perusteita.

Lausuntonne kasvuyrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

Business Finland toimittaa nykyisin kasvuyrittäjän oleskelupahakemukseen liitettävän lausunnon Enter Finland -palvelussa ja hakija itse liittää sen hakemuksensa liitteeksi. Koska lausuntoa ei toimiteta viranomaisten välillä, on prosessi haavoittuvainen väärinkäytöksille. Muutamissa tapauksissa Maahanmuuttovirastolle on toimitettu väärennetyjä Business Finlandin lausuntoja. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on hyvä, että jatkossa Business Finland tekisi osapäätöksen suoraan UMA-järjestelmään, josta se olisi Maahanmuuttoviraston nähtävissä. Esitetty muutos nopeuttaisi ja sujuvoittaisi päätöksentekoa sekä ehkäisisi väärinkäytöksiä. Nyt esitetty muutos helpottaisi lisäksi viranomaisten tekemää jälkivalvontaa ja edesauttaisi väärinkäytösten paljastamista.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan oleskelulupaprosessin luotettavuus lisääntyy, kun tietoa käsitellään samassa UMA järjestelmässä.

Jälkivalvonnassa on paljastunut tapauksia, joissa Suomesta on haettu kasvuyrittäjän oleskelulupaa Schengenalueelle pääsemiseksi, sillä oleskelulupa mahdollistaa vapaan liikkuvuuden koko Schengen-alueella. Poliisihallitus kannattaa esitettyjä lainsäädäntömuutoksia, sillä väärin perustein Schengen alueelle päätyvät ulkomaalaiset voivat altistua työperäiselle hyväksikäytölle. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan nyt esitetty lainsäädäntömuutos ehkäisee väärinkäytöksiä ja parantaa viranomaisten välistä tiedonsaantia.

Poliisihallitus pitää huolestuttavana sitä, että esityksellä arvioidaan olevan vaikutuksia hallinto-oikeuksiin tulevien valitusten määriin. Kasvuyrittäjän ensimmäisten oleskelulupia koskevien valitusten määrän arvioidaan lisääntyvän, kun erillinen lausuntovaihe poistuu ja kielteisten päätösten määrä todennäköisesti kasvaa. Hallinto-oikeuksien käsittelyajat ovat jo nykyisellään erittäin pitkiä ja uusien valitustyyppien määrä tulee kasvattamaan käsitte-lyaikoja entisestään. Poliisihallitus haluaa kiinnittää huomiota valitustuomioistuinten resurssien riittävyyden varmistamiseen.

Muut huomionne ehdotuksesta.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan on kannatettavaa, että esitetty lainsäädäntömuutos selkeyttää yrittäjien ja erityisesti kasvuyrittäjien oleskelulupaprosessia, ehkäisee kasvuyrittäjän lupaperusteessa havaittuja haasteita sekä varmistaa edellytykset täyttävillä hakijoilla sujuvan maahantuloprosessin.

Esitetyt muutokset liittyvät Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelman 2024–2027 kirjauksen tavoitteisiin ulkomaalaisten henkilöiden rekisteröintimenettelyn yhtenäistämisestä ja kehittämisestä sekä valvonnan tehostamisesta.

Poliisihallituksella ei ole muuta omaan toimialaansa liittyvää lausuttavaa.

Poliisihallituksen lausunto on kokonaisuudessaan kirjattu poliisin asiahallintajärjestelmään numerolla: POL-2026-75937.

Tyynelä Marjo
Poliisihallitus